

Club van ouders wantrouwt jeugdzorg

door Harriët Salm

In de jeugdzorg worden ouders te snel gezien als een gevaar voor hun kinderen. Dat is een gevolg van het 'Savanna-effect' en leidt tot foute beslissingen, vindt een ouderorganisatie.

De gezinsvoogd van de in 2003 door mishandeling overleden peuter Savanna hield te lang vertrouwen in de psychisch zieke moeder, schreef de inspectie jeugdzorg ruim een jaar geleden in een evaluatie. Het openbaar ministerie onderzoekt nog altijd of de gezinsvoogd strafrechtelijk te vervolgen is.

Sinds de dood van Savanna plaatsen hulpverleners kinderen sneller uit huis, toonden al eerder cijfers van de Raad voor de Kinderbescherming aan. De Stichting Misplaatst, die advies geeft aan ouders van uit huis geplaatste kinderen, vreest dat de overheid doorslaat in een poging kindermishandeling en probleemjongeren aan te pakken.

Wilma Vogels van de stichting: „Er is een heel negatief beeld van ouders ontstaan na Savanna. De communicatie tussen ouders en hulpverlening, die heel belangrijk is, staat

onder druk. Het is een risico geworden om ouders te vertrouwen, want, denkt zo'n gezinsvoogd: voor je het weet heb je een Savanna en word ik vervolgd.”

Hennie Brakel, oprichtster van de stichting: „Dat kan leiden tot een té snelle ondertoezichtstelling en een uithuisplaatsing.”

De twee beseffen dat ouders pas bij hun stichting belanden als ze al verdwaald en gefrustreerd geraakt zijn door de jeugdhulpverlening. Brakel: „Er zijn ook goede gezins-

voogden en er wordt ook terecht ingegrepen in gezinnen die mishandelen. Maar uit de e-mails en telefoontjes en de dossiers die wij met mensen doorspitten, blijkt dat er veel misgaat.”

Misverstanden tussen ouders en jeugdzorg staan vaak aan de basis van een uithuisplaatsing, ontdekten zij. Vogels: „Ouders en kinderen krijgen etiketjes opgeplakt als adhd, hechtingsstoornis, of borderline, labiel, pedagogisch zwak begaafd.” Die etiketjes zijn niet altijd onder-

bouwd, vindt zij, en dus accepteren ouders en kinderen het vervolg van de hulpverlening niet. „In de rapporten komt dan te staan dat ouders zich verzetten tegen hulp of dat de kans groot is dat het kind zich zal onttrekken aan de hulpverlening. „Allemaal redenen om het kind uit huis te plaatsen, het liefst in een gesloten setting. Die kinderen komen nu te vaak in de jeugdgevangenis.” Dat Savanna-effect is ook op andere terreinen merkbaar, vinden zij. Zo komt er een elektronisch kinddossier waarin gegevens van kinderen vanaf de geboorte worden opgeslagen.

„Woon je in een achterstandsbuurt en heb je laagopgeleide ouders, dan wordt je al voor je geboorte als een risico ingeschat. Afschuwelijk”, zegt Vogels. „Er is een *big brother*-achtig systeem aan het ontstaan, achter de rug van ouders om. Uit het dossier wordt straks de hulpvraag geformuleerd, ouders hebben daar dan nauwelijks nog inbreng in. Straks vergeet een moeder met zo'n risicoprofiel een keer een afspraak bij het consultatiebureau en wordt er meteen preventief door de jeugdzorg ingegrepen. Voor de kinderen is deze houding van de overheid, die ouders niet vertrouwt, helemaal niet goed.”